

Teme subiecte examen – Logică Computatională, 2012-2013

I Logica propozițiilor

1. Utilizând o metodă

- a) semantică (tabelă de adevăr, forma normală conjunctivă, tabela semantică)
- b) sintactică (rezoluție, construirea deducției, teorema de deducție și inversa sa)
- c) directă (tabela de adevăr, forma normală conjunctivă, construirea deducției, teorema de deducție și inversa sa)
- d) prin respingere (rezoluție, tabela semantică)

demonstrați că sunt tautologii/ teoreme, formule propoziționale, printre care:

- A2 -cea de-a doua axiomă a calculului propozițional.
- A3- axioma 3, „modul tollens”
- legea silogismului
- legea permutării/reunirii/separării premiselor

2. Verificați dacă are loc o relație de consecință logică/derivabilitate-deducție:

$$U_1, \dots, U_n \models V \quad (-)$$

Se pot utiliza:

- construirea deducției lui V din ipotezele U_1, \dots, U_n folosind sistemul axiomatic;
- tabela semantică pentru: $U_1 \wedge \dots \wedge U_n \wedge \neg V$;
- rezoluția pentru: $\text{FNC}(U_1) \wedge \dots \wedge \text{FNC}(U_n) \wedge \text{FNC}(\neg V)$.

3. Decideți tipul (consistentă, contingentă, inconsistentă, tautologie) unei formule propoziționale U și construiți modelele și anti-modelele sale.

- din tabela de adevăr a lui U
- din tabela semantică a lui $U \Rightarrow$ modelele lui U furnizate de ramurile deschise
- din tabela semantică a lui $\neg U \Rightarrow$ anti-modelele lui U furnizate de ramurile deschise
- din forma normală conjunctivă a lui $U \Rightarrow$ anti-modelele lui U furnizate de clauzele care nu sunt tautologii
- din forma normală disjunctivă a lui $U \Rightarrow$ modelele lui U furnizate de cuburile care nu sunt inconsistente

4. Demonstrarea inconsistenței unei mulțimi de clauze folosind:

- rezoluția generală + transformări
- strategia saturării pe nivele
- rezoluția blocării
- rezoluția liniară (‘unit’ sau ‘input’)

5. Verificarea consistenței/inconsistenței unei mulțimi de clauze folosind:
 - strategia saturării pe nivele
 - rezoluția blocării + strategia saturării pe nivele
 - rezoluția liniară cu o căutare completă folosind backtracking.
6. Teoremele de corectitudine și completitudine ale metodelor de demonstrare.
 Proprietățile logicii propozitionale: coerenta, necontradictia, decidabilitatea.
 Teorema de corectitudine a logicii propozitionale.
 Dacă $\vdash^U \text{atunci} \models^U$ (o teoremă este o tautologie).
 Teorema de completitudine a logicii propozitionale.
 Dacă $\models^U \text{atunci} \vdash^U$ (o tautologie este o teoremă).
 Teorema de deducție și inverse sa.
7. Definiții: tautologie, teoremă, consecință logică, consecință sintactică, echivalență logică, formulă consistentă/contingentă/tautologie/inconsistentă, interpretare, model, anti-model.
 Sistemul axiomatic (formal) al logicii propozițiilor
 Sistemul axiomatic (formal) al rezoluției propoziționale
8. Modelare raționament propozițional

II Logica predicatelor

1. Evaluarea unei formule predicative închise în interpretări date (sau propuse de student) cu domeniu finit/infinit.
2. Construire model/ anti-model pentru o formulă predicativă închisă U:
 - din tabela semantică a lui $U \Rightarrow$ modelele lui U furnizate de ramurile deschise
 - din tabela semantică a lui $\neg U \Rightarrow$ anti-modelele lui U furnizate de ramurile deschise
 - se propune o interpretare care evaluează formula U ca adevărată/falsă deci este model/anti-model.
3. Verificarea proprietății de distributivitate a unui cuantificator ($\exists \forall$) față de o conectivă ($\wedge, \vee, \rightarrow, \leftrightarrow$).

Ex: distributivitate „ \exists ” față de „ \rightarrow ”:

$(\exists x)(A(x) \rightarrow B(x)) \equiv (\exists x)A(x) \rightarrow (\exists x)B(x)$ dacă și numai dacă

$\models (\exists x)(A(x) \rightarrow B(x)) \leftrightarrow ((\exists x)A(x) \rightarrow (\exists x)B(x))$ dacă și numai dacă

$$\models (\exists x)(A(x) \rightarrow B(x)) \rightarrow ((\exists x)A(x) \rightarrow (\exists x)B(x))$$

și

$$\models ((\exists x)A(x) \rightarrow (\exists x)B(x)) \rightarrow (\exists x)(A(x) \rightarrow B(x))$$

4. Utilizând o metodă

- a) semantică (tabela semantică)
- b) sintactică (rezoluție, construirea deductiei, teorema de deductie si inversa sa)
- c) directă (construirea deductiei, teorema de deductie si inversa sa)
- d) prin respingere (rezoluție, tabela semantica)

demonstrați că sunt tautologii/ teoreme, formule predicative.

5. Construirea formelor normale prenex, Skolem și clauzale ale unei formule predicative.

6. Verificați dacă are loc o relație de consecință logică/ derivabilitate- deducție:

$$U_1, \dots, U_n \models V \quad (|-)$$

Se pot utiliza:

- construirea deductiei lui V din ipotezele U_1, \dots, U_n folosind sistemul axiomatic
- tabela semantică pentru: $U_1 \wedge \dots \wedge U_n \wedge \neg V$;
- rezoluția pentru: $U_1^c \wedge \dots \wedge U_n^c \wedge (\neg V)^c$.

7. Substituii, compunerea substituițiilor.

Definiție: cel mai general unificator a 2 atomi. Algoritmul de unificare a 2 atomi.

Unificați, dacă este posibil o pereche de atomi și determinați cel mai general unificator.

8. Demonstrarea inconsistenței unei multimi de clauze predicative folosind:

- rezoluția generală
- strategia saturării pe nivele
- rezoluția blocării
- rezoluția liniară ('unit' sau 'input')

9. Teoremele de corectitudine si completitudine ale metodelor de demonstrare.

Proprietatile logicii predicative: coerența, necontradicția, semidecidabilitatea (teorema lui Church).

Teorema de corectitudine a logicii predicative.

Dacă $\not\models^U$ **atunci** \models^U (o teoremă este o tautologie).

Teorema de completitudine a logicii predicative.

Dacă \models^U **atunci** $\not\models^U$ (o tautologie este o teoremă).

10. Definiții: tautologie, teoremă, consecință logică, consecință sintactică, interpretare, model, anti-model.

Sistemul axiomatic (formal) al logicii predicatelor.
 Sistemul axiomatic (formal) al rezoluției predicative.

11. Modelare raționament predicativ.

III Algebre booleene, funcții booleene, circuite logice

1. Algebre booleene: definiție + exemple.

În funcție de operația “nand”/”nor” să se exprime operațiile logice “și”, “not”, “sau”.
 Definițiile noțiunilor de: „funcție booleană”, “minterm”, “maxterm”, „factorizare”,
 ”monom maximal”, „monom central”, simplificare funcție booleană.

2. Construirea formelor canonice conjunctivă și disjunctivă din tabela valorilor funcției booleene. Exemple de mintermi și maxtermi (de 2,3,4 variabile): notații, expresii, tabele de valori. Proprietati mintermi și maxtermi.

3. Simplificarea funcțiilor booleene de 2/3/4 variabile utilizând metoda lui Quine/ diagrame Veitch/ diagrame Karnaugh.

Funcțiile booleene se pot furniza astfel:

- în forma canonică disjunctivă ca o disjuncție de mintermi (dati prin notatie standard):

$$f(x_1, x_2, x_3) = m_0 \vee m_3 \vee m_4 \vee m_5 \vee m_6 \vee m_7;$$

- în forma canonică disjunctivă prin expresiile mintermilor:

$$f(x_1, x_2, x_3, x_4) = \overline{x_1} \overline{x_2} \overline{x_3} \overline{x_4} \vee \overline{x_1} \overline{x_2} \overline{x_3} x_4 \vee \overline{x_1} \overline{x_2} x_3 \overline{x_4} \vee \overline{x_1} \overline{x_2} x_3 x_4 \vee \overline{x_1} x_2 \overline{x_3} \overline{x_4} \vee \overline{x_1} x_2 \overline{x_3} x_4 \vee \overline{x_1} x_2 x_3 \overline{x_4} \vee \overline{x_1} x_2 x_3 x_4;$$

- printr-o expresie care trebuie adusă la forma canonică disjunctivă.

$$f(x_1, x_2, x_3) = x_3(\overline{x_1} \vee x_2) \vee x_1(x_2 \vee \overline{x_2} \overline{x_3}) \vee \overline{x_1} \overline{x_2} \overline{x_3}, \text{ aplicare}$$

distributivitate

si aducere la forma canonică

sau

$$f(x, y, z) = x(\overline{y} \oplus z) \vee y(\overline{x} \oplus z) \vee \overline{x}(\overline{y} \downarrow z) \vee (\overline{x} \downarrow y)z; \text{ înlocuire } \Leftrightarrow$$

- prin intermediul tabelii sale de valori din care se construiește forma canonică disjunctivă:

x	y	z	f
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	1
1	0	1	0
1	1	0	0
1	1	1	1

- prin intermediul valorilor sale de 1:

$$f_i(1,1,1,1) = f_i(1,1,0,1) = f_i(0,1,1,1) = f_i(1,1,0,0) = f_i(0,1,0,0) = f_i(0,0,0,0) = f_i(0,0,0,1) = f_i(0,0,1,1) = 1;$$

construindu-se forma sa canonică disjunctivă

- prin intermediul zerourilor sale:

$$f_i(0,1,0) = f_i(0,1,1) = f_i(1,0,1) = 0,$$

-se obțin valorile de 1 ale funcției si apoi forma sa canonică disjunctivă

4. Desenare circuit logic din expresia funcției booleene, atât cu porți de bază, cât și cu porți derivate.

Construire expresie funcție booleană care modelează funcționarea unui circuit logic dat, atât cu porți simple, cât și cu porți derivate.

- 5.Exemple de circuite combinaționale: “circuitul de comparare a 2 cifre binare”, “circuitul de adunare a 2 cifre binare”, “ circuitul de adunare binară pe n biți”, circuitul de codificare/decodificare în binar.